

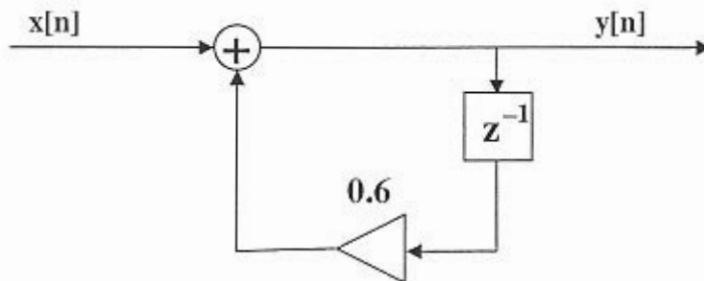
Tenttikilpailu 4.4.05 Virve Kihonen
8001053 Digitaalinen Lineaarinen Suodatus 1

Tentti 4.4.2005

Tentissä ei saa käyttää kirjoja, muistinpanoja, yms. Laskinta saa käyttää (ei ohjelmoitavaa).

Mainitse myös minä vuonna olet tenttioikeutesi saanut.

- Ovatko seuraavat väittämät oikein vai väärin? (6p)
  - On mahdotonta suunnitella lineaarinen järjestelmä siten, että sen sisäänmeno ja ulostulojonot ovat $x[n] = \cos(n\pi/8)$ ja $y[n] = 2\sin(n\pi/8)$.
  - Jos kausaalinen suodatin on stabiili, niin sen kaikki navat ovat joko yksikköympyrällä tai sen sisäpuolella.
  - Kaikkia kurssilla käsiteltyjä lineaarivaiheisia FIR-suodatintyyppä voidaan käyttää kaistanpäästösuodattimien suunnittelussa.
  - Jos suodatin päästää kaikki taajuudet lävitseen, niin se on allpass suodatin.
  - Digitaalisen Butterworth-suodattimen navat sijaitsevat ympyrällä.
  - Järjestelmän $h[n] = 0.5\delta[n] + 0.5\delta[n-1] + 0.6\delta[n-2]$ ulostulokohinan varianssi ei voi olla suurempi kuin sen sisäänmenon varianssi.
- (a) Esitä siirtofunktion $H(z) = \frac{1 - z^{-1} + 4z^{-2}}{1 - 2z^{-1} + 3z^{-2}}$ suoramuoto I ja suoramuoto II -toteutukset sekä transponoitu suoramuoto II toteutus. (3p)
(b) Esitä painotettu virhefunktio tyyppiä I olevalle lineaarivaiheiselle FIR-alipäästösuodattimelle, jonka amplitudivaatimukset ovat: (3p)
 $|H(e^{j\omega})| = 1$ päästökaistalla $0 \leq \omega \leq 0.4\pi$ ja päästökaistan värähtely on $\delta_p = 0.1$
 $|H(e^{j\omega})| = 0$ estokaistalla kun $0.6\pi \leq \omega \leq \pi$ ja estokaistan värähtely on $\delta_s = 0.001$
- (a) Mainitse neljä säädettävää ikkunaa, joita käytetään digitaalisten FIR-suodattimien suunnittelussa. (2p)
(b) Kolmannen asteen FIR-suodattimen impulssivaste on $h[0] = 3, h[1] = 2, h[2] = 2, h[3] = 3$ Toteuta tämä suodatin muodossa, jossa tavittavien komponenttien määrä on pienen mahdollinen. (2p)
(c) Mihin jatkuva taajuudet $\Omega = 0$ and $\Omega = \infty$ kuvataan bilineaarimuunnoksessa? (2p)
- Suunnittele ensimmäisen asteen digitaalinen Butterworth-suodatin käyttäen bilineaarimuunnosta siten, että tulokseksi saatavan suodattimen amplitudivasteen neliö saa arvon yksi nollataajuudella ja arvon puoli ($A_p = 3.0103$ dB) rajataajuudella $\omega_p = 0.5\pi$. (6p)
- (a) Mitkä ovat äärellisestä sananpituudesta johtuvat virhelähteet? (2p)
(b) Tarkastellaan alla olevan kuvan mukaista yksinkertaista suodatinta, joka toteutetaan käyttäen kiinteän pilkun aritmetiikka:

Laske pyörästyskohinan varianssi skaalatun suodattimen ulostulossa, jos laskentatarkkuus on 1+3 bittiä (4p).

Käytä kaavakokoelmaa, joka on tämän sivun takana!